

XÂY DỰNG MỘT NỀN THÁNH NHẠC PHÁT TRIỂN

☐ **Kinh Thánh: Thi Thiên 98:1-9**

GIỚI THIỆU

Thi Thiên 98 bao gồm các khía cạnh quan trọng trong sự thờ phượng: Đức tin của Cơ Đốc Nhân trong sự ca hát cho Đức Chúa Trời; Lòng biết ơn dẫn đến sự tạ ơn Đức Chúa Trời; Nhận biết quyền năng tối cao của Đức Chúa Trời; Dùng tất cả kỹ năng, nhạc cụ để ngợi khen Đức Chúa Trời; Kêu gọi toàn thế giới ngợi khen và thờ phượng Đức Chúa Trời.

Thánh nhạc Việt Nam thật sự phát triển đầu thế kỷ 21 đến nay ngoài yếu tố kỹ thuật tân tiến, truyền thông phát triển qua mạng xã hội để giới trẻ có dịp tiếp cận học hỏi... phải kể đến công sức đầu tư của thế hệ trước đó. Trong đó phải kể đến sự phát triển của Hội Thánh thâm lặng xuất hiện từ cuối thập niên '80 phát triển mạnh từ giữa thập niên '90 đến nay. Âm nhạc thờ phượng tại đa số các Hội Thánh thâm lặng ngay từ đầu đã thoát khỏi các khuôn mẫu truyền thống giáo hội (Tin Lành), các bài hát, đoạn khúc đương đại được du nhập vào Việt Nam lúc bấy giờ bởi các giáo sĩ như một luồng cảm hứng tươi mới cho hội chúng. Hơn nữa việc đầu tư học nhạc đối với mọi người dần trở nên dễ dàng hơn do điều kiện kinh tế khá hơn. Trong xu thế nước nhà phát triển thì Hội Thánh cần phải thay đổi cơ cấu và qui chế cho thích hợp với thời đại. Âm nhạc và thờ phượng đã chịu sự ảnh hưởng đầu tiên từ sự thay đổi này.

I. NỀN ÂM NHẠC TIN LÀNH THẾ GIỚI QUA CÁC ĐẠI DIỆN

1- *Úc Châu* :

- Hội Thánh Hillsong tại Sydney có 15 chi nhánh, nơi trụ sở thánh đường có khoảng 4,000 chỗ ngồi. Nhóm 3 suất ngày CN và các ngày trong tuần.
- Âm nhạc Hillsong ảnh hưởng cả thế giới.
- Conference tháng 7 hàng năm.
- Hillsong College, huấn luyện các chuyên ngành : âm nhạc, MS thờ phượng, múa, thiếu nhi, âm thanh, ánh sáng.

2- Mỹ : Các tên tuổi như Don Moen, Ron Kenoly (thập niên 80) , Michael W.Smith, Amy Grant ('90) Chris Tomlin, Israel Houghton (Lakewood church), Matt Redman, Tim Hughes (2000), Kari Jobe, Jesus Culture, Bethel music (2010) ...

3- Anh (Châu Âu) Matt Redman, Graham Kendrick.

- Phong trào Ân tứ từ cơn phân hưng Vườn Nho (Bắc Mỹ lan sang London những năm cuối thế kỷ 20)

4 - Korea. Tương tự như K-pop, thánh nhạc Hàn Quốc phát triển mạnh.

- Hội thánh lớn nhất thế giới của MS David Cho Yonggi (1triệu tín hữu) với đại hợp xướng, dàn giao hưởng, ban nhạc đương đại.
- Chia làm hai phần trong giờ thờ phượng.

5- Philippines, Indonesia, Thailand, Malaysia, Myanmar.

- Âm hưởng sáng tác khuynh hướng Phương Tây, dùng tiếng Anh trong các tác phẩm thánh nhạc (Philippines, Indo, Malay)
- Các hội nghị sử dụng bài hát song ngữ hay tiếng Anh đương đại.
- Hội Thánh tại Indo đang bùng nổ trong cơn phân hưng lần 2 thế kỷ 21.

II. CHÚNG TA ĐANG Ở VỊ TRÍ NÀO TRÊN BẢN ĐỒ THÁNH NHẠC THẾ GIỚI ?

Nếu cho một dãy số từ 1- 5 thì Việt Nam đang ở vào khoảng nào? Hội Thánh chúng ta đang ở bậc nào nếu đánh giá thực lực và tiềm năng hiện tại?

1. Truyền thống

Truyền thống, giữ vững tinh thần dùng thánh ca kinh điển trong các cuộc thờ phượng (1955)

- Không vỗ tay

- Không cầu nguyện trước mỗi bài hát (do người hướng dẫn học cách worship leader đương đại thường có lời dẫn trước mỗi bài hát khi cần, giống như lời cầu nguyện từ lòng đến lòng)

- Không chơi nhạc ồn ào. Thường dùng đàn Piano để đệm cho hội chúng.

- Nghiêm trang, phải phép. Không nhảy múa, không cho phép ban múa phụ họa trong những bài thánh ca.

- Tuy nhiên gần đây HTTL Việt Nam đã cho sử dụng thêm các nhạc cụ điện tử, trống jazz, hệ thống âm thanh tân tiến trong thờ phượng nhưng vẫn còn nhiều mặt hạn chế.

2. Đương đại

- Sử dụng thánh ca đương đại, thoát khỏi truyền thống, năng động. Đa phần là giới trẻ, các nhóm tự gia tự do trong Thánh Linh. Và đây là điểm mấu chốt cho sự phát triển thánh nhạc Việt nam.

- Cho phép vỗ tay, nhảy múa. flag worship... tự do cảm xúc.

- Vận hành các ân tứ trong buổi thờ phượng cách trật tự (nói tiên tri, phép lạ chữa lành)

- Chơi nhạc đầy vui mừng (Thi thiên 33:3) *Khá hát cho Ngài một bài ca mới, Và khéo gảy nhạc khí với tiếng vui mừng.* (play skilfully with a loud noise)

3. Giữ các bài hát truyền thống và thánh ca mới trong giờ thờ phượng

- Hội Thánh vẫn hát thánh ca truyền thống trong giờ thờ phượng trong khi các bài hát contemporary được hát trước giờ thờ phượng.

- Các bài hát đương đại được dùng trong giờ nhóm thanh niên (sinh hoạt giới trẻ)

- Trộn lẫn các bài hát chung cùng nhau trong giờ thờ phượng để có yếu tố mới lẫn cũ. (ví dụ dùng các bài hát trong thánh ca Báp-tít hoặc Tin Lành Việt Nam cùng với các bài hát mới)

III. THÁNH NHẠC Ở VIỆT NAM THẬT SỰ ĐANG CẦN GÌ ?

1. Một sự định hướng

- Tại Bắc Mỹ, Úc Châu, các bạn trẻ luôn có xu hướng dùng các bài hát đương đại mà các HT bản xứ đang dùng. Rất tiện lợi cho các em.

- Tại Việt Nam: Giới trẻ đang có cơ hội tiếp cận internet, youtube để học hỏi rất nhiều phong cách thờ phượng HT phương Tây.

- Tạo một sân chơi Cơ đốc cho giới trẻ (các chương trình thờ phượng chung, giao lưu và cùng thờ phượng trao đổi và học tập kinh nghiệm)

- Đáp ứng nhu cầu âm nhạc cho giới trẻ (nếu cảm giới trẻ nghe nhạc thế gian thì liệu Hội Thánh có đáp ứng nhu cầu nghe nhạc của giới trẻ không?)

- Ai là người định hướng? Một người lãnh đạo HT am hiểu và có tâm tình xây dựng thánh nhạc Hội thánh địa phương. Người làm công tác âm nhạc.

2. Sự ủng hộ và đầu tư:

- 30 năm trước trống, đàn guitar, kèn, mandoline, Accordeon bị cho là thế gian... không được phép chơi trong Hội Thánh.

- Tạo điều kiện, khuyến khích con em học đàn, nhạc, hát. (HT Hàn Quốc cho trẻ em học đàn rất sớm. Các HT lớn có cả dàn nhạc thiếu nhi để chuẩn bị sự thay thế cho tương lai)
- Khuynh hướng của HT là thường đầu tư cho các chương trình truyền giáo, cơ đốc giáo dục ..

3. Huấn luyện và đào tạo chuyên nghiệp (school of worship)

- Các HT ở Việt Nam chưa có trường này. Vài năm gần đây ở VN có một vài trung tâm huấn luyện thờ phượng thuộc một số hệ phái Tin Lành. Nhìn chung chỉ tập trung về thần học chứ chưa có kỹ năng. *Một ngôi trường đào tạo chuyên nghiệp về âm nhạc và thờ phượng* theo tôi phải đáp ứng đủ hai mặt.
- Một vị MS nói rằng "*đa số các bạn trẻ khi va chạm nền âm nhạc bên ngoài đều thiếu tự tin, vì các em mặc cảm rằng mình không được huấn luyện kỹ năng và chuyên nghiệp về âm nhạc*".
- Tại Hàn Quốc các trẻ em trong HT được khuyến học âm nhạc. Hội thánh Yoido có cả dàn nhạc giao hưởng cho thiếu nhi.
- Trường âm nhạc Cơ đốc chuyên về thờ phượng & âm nhạc. Huấn luyện âm thanh, ánh sáng, thanh nhạc, lý thuyết & thực hành, nhạc cụ, thu âm, hợp xướng, chỉ huy dàn nhạc, chức vụ mục sư âm nhạc, hướng dẫn thờ phượng.
- Hội Thánh cần biết cách sử dụng hay trưng dụng khả năng chơi nhạc cụ của các bạn trẻ khi còn học ở trung học. Các em thường học piccolo, Violin, Cello, Saxophone, Clarinette, piano, keyboard, thanh nhạc... tuy nhiên sau khi học xong ở trung học thì bỏ hết hoặc quên vì không có dịp tiện để dùng.

4. Môi trường trau dồi

- Ở các đại hội hàng năm của liên hội hàng năm các bạn trẻ thờ phượng Chúa rất tốt. Tại đó các bạn có cơ hội học tập lẫn nhau. HT cần tổ chức các chương trình tương tự tại địa phương.
- Tổ chức các lớp huấn luyện ngắn hạn, trang bị kiến thức mới cho những người làm công tác thánh nhạc. Hoặc chí ít là cung cấp những thông tin cập nhật về thờ phượng của các nước trên thế giới (kể cả nhạc cụ, hệ thống âm thanh, kỹ thuật computer, christian dance...)
- Workshop, hội thảo về thờ phượng chất lượng.
- Non-stop worship

5. Một khu vườn âm nhạc

- Sáng tác, trao đổi kinh nghiệm (ở ngoài đời có hội quán sáng tác)
- Khu vườn âm nhạc hàm ý về sự đa dạng các thể loại âm nhạc trong khuynh hướng phát triển chung. Điều này được ví như một khu vườn có nhiều loại hoa, mỗi bông hoa là một đại diện cho thể loại âm nhạc (Rock, pop, jazz, Gospel, ca tài tử, kinh điển..)
- Hạn chế việc chỉ trích, đổ kỵ nhau, bắn phá nhau. Chẳng hạn, có bạn không thích Rap thì luôn phản ứng với những tín hữu thực hiện nhạc Rap.
- Cùng nhau hợp tác để phát triển

6. Đạo đức nhạc công, nhạc sĩ, ca viên

- Giáo lý căn bản cho người chơi nhạc.
- Vâng phục người lãnh đạo " ⁵ Cũng khuyên bọn trẻ tuổi, hãy phục theo các trưởng lão. Hết thầy đối đãi với nhau phải trang sức bằng khiêm nhường; vì Đức Chúa Trời chống cự kẻ kiêu ngạo,

mà ban ơn cho kẻ khiêm nhường" (1 Phi-e-rơ 5:5)

- Cầu nguyện và trang bị Lời Chúa
- Chuẩn bị công tác phục vụ (tập dợt, trau dồi)
- Kỷ luật bản thân (đúng giờ)
- Tinh thần học tập
- Kiến thức về âm nhạc và âm thanh.

IV. THÁNH NHẠC TRONG BỐI CẢNH VĂN HÓA VIỆT NAM

1. Hội nhập văn hóa của nhạc thánh Phương Tây

- Khảo sát các bài thánh ca Phương Tây, trong số tác giả có các nhạc sĩ Cổ điển như J.S. Bach (thế kỷ 17 - sau cải chánh 100 năm), Hayden (Đức), Mozart (Áo), Chopin (Ba-lan), Beethoven (Đức) ... giai điệu thánh ca được mượn từ sáng tác của họ.
- Lịch sử thánh ca cho thấy một số bản thánh ca có phần nhạc từ các bài thể tục lúc bấy giờ, tác giả cố ý dùng các giai điệu quen thuộc để đưa Phúc âm đến gần người nghe hơn. Ngày nay ở Việt Nam cũng đã có những tác phẩm bên ngoài để chuyển ngữ thành biệt thánh ca như ca khúc "Chiếc cầu qua dòng bão tố" (Pau Simon & Garfunkel - Bridge over troubled water), Love story (chuyển biên: NS Vũ Đức Nghiêm)
- Các giai điệu thánh ca được sử dụng từ "chất liệu" âm nhạc dân tộc, chẳng hạn như giai điệu cổ của Anh, Hà Lan, Đức...
- Các viện hàn lâm về âm nhạc khuyến khích sinh viên sáng tác trên chất liệu âm nhạc dân gian để thế giới ngày nay có một kho tàng hết sức phong phú.
- Một số ý kiến cho rằng các giáo sỹ đầu tiên đến Việt Nam đã cố gắng dạy cho Hội thánh hát thánh ca Phương Tây, dùng các nhạc cụ Phương Tây thay vì dùng cách truyền thống (Hội nghị thờ phượng khu vực Đông Nam Á tại Campuchia có bàn về đề tài này)
- Thử khảo sát thánh nhạc Trung Hoa, Hàn Quốc sẽ thấy nét riêng của văn hóa họ trong thánh nhạc truyền thống hoặc đương đại.
- Philippines, Singapore có khuynh hướng bị Phương Tây hóa trong nền thánh nhạc của họ do sử dụng tiếng Anh và khuynh hướng sáng tác trên khúc thức, kỹ thuật Tây Phương.

2. Phong cách nhạc thánh Việt.

Khảo sát nhạc thánh Việt đương đại, đâu là cái riêng của thánh nhạc Việt?

- Màu sắc VPop (các sáng tác của nhạc sĩ Cơ Đốc quê hương)
- Thể loại nhạc dân gian, mang màu sắc quê hương (không nhiều lắm) gồm Cải lương, Ca tài tử Nam Bộ, nhạc bolero...
- Việc sử dụng quyền thánh ca biên soạn 1955 của Phúc Âm Liên hiệp cùng với bản nhuận chánh 2012) có phải là cái riêng của thánh nhạc Việt? Việc chúng ta hát những bài hát chuyển ngữ từ thánh ca ngoại có làm nên cái riêng của nhạc thánh Việt?
- Nhạc thánh Việt đang tự thân phát triển theo khuynh hướng riêng nhưng chưa đồng bộ do không được định hướng. Chúng ta thiếu một ban tư vấn, ủy ban chuyên trách về âm nhạc chuyên nghiệp. Hoặc việc này chưa được chú trọng.

VI. SỰ KHÁC BIỆT GIỮA ÂM NHẠC THỂ GIAN VÀ HỘI THÁNH:

So sánh hai sự khác biệt:

- Họ dùng xảo thuật (thể gian) để người ta thưởng thức. Thậm chí nhạc nhái, đạo nhạc để leo lên nấc thang danh vọng. Vài năm trước có một nhạc sĩ lão luyện bị phác giác là đạo nhạc của một đồng nghiệp nữ người Nhật. Điều này khiến sự nghiệp ông tan tành.
- God muốn nghe chính chúng ta real acoustic của chúng ta chứ không phải giọng ca ảo (không dùng nhiều effect trong âm thanh)
- Nhạc đời đề cao cái tôi (ích kỷ, nhục dục, phản đối, than trách) | Thánh nhạc tôn cao Đức Chúa Trời
- Nhạc đời đa phần làm cho tâm linh chúng ta xa cách Chúa | nhạc thánh làm cho chúng ta gần Chúa.
- Người nghệ sĩ ngoài đời luôn muốn người khác thấy mình, tung hô mình. Người nghệ sĩ cơ đốc chân thật muốn người ta thấy Chúa chứ không muốn người khác thấy mình (lấn đi, lui vào) tinh thần Giăng Báp-tít (Giăng 3:30) *Ngài phải dậy lên, ta phải hạ xuống.*

Ý thức vị trí của người phục vụ trong sự thờ phượng

➤ Chúng ta đừng coi thường ĐỨC CHÚA TRỜI chúng ta cho nên hãy dâng cho Chúa điều tốt nhất. Người ngoài "vui thì hát hay, buồn thì hát dở" tùy thuộc vào tâm trạng.

➤ Nếu một ca sỹ ngoài đời chuẩn bị một live show thì thế nào ? còn chúng ta chuẩn bị cho buổi nhóm thế nào ? dọn lòng, cầu nguyện, tập dợt. Nói cách khác, người phục vụ trong sự thờ phượng phải chuẩn bị gấp đôi.

➤ Hướng dẫn cho nhạc công biết mục đích thờ phượng của chúng ta là gì. Để tránh cho việc một nhạc công so kè, so tài hay đua tranh với người khác bởi âm thanh họ chơi lớn hơn, hay hơn người khác.

Âm thanh và ánh sáng:

➤ Một chương trình được chuẩn bị thật tốt về âm nhạc, thanh nhạc nhưng nếu không chuẩn bị hệ thống ánh sáng tốt sẽ phá hỏng chương trình đó.

➤ Trách nhiệm của soundman:

1. Lời Đức Chúa Trời: điều này giúp cho sound man ý thức dẫn thân, đồng hành với ban nhạc trong sự chuẩn bị cho sự thờ phượng.
2. Có tấm lòng hiệp nhất, đồng công với ban nhạc và hội chúng. Khi Chúa thăm viếng hội thánh, người điều chỉnh âm thanh kết ước với ban nhạc, ban hát góp phần “đẩy” mức độ lên cao.
3. Có mặt với ban hát để tập luyện hỗ trợ cùng họ (ví dụ nếu ban hát làm việc đến 0:00 sáng thì người chỉnh âm thanh cũng ở lại với các bạn)
4. Phải thánh sạch, sống xứng đáng với Chúa. Người làm âm thanh cũng phải thờ phượng.
5. Điều chỉnh âm lượng của nhạc luôn nhỏ hơn âm lượng của hát. Với kỹ thuật hiện đại thì ngày

nay các thiết bị digital có thể bóc tách tiếng nhạc và tiếng hát rất hiệu quả. Chung quy là nhạc 4 và tiếng hát 6. Hoặc có thể là 5/5 nên người ta có thể vừa nghe tiếng nhạc lẫn tiếng ca rất rõ.

MS David Dong

(HTTL Báp-tít Vườn Nho Arizona)

☎ : +1 602 321 6727

✉ : Psalmmusicvn@gmail.com